

Noen dager flytter vi komma - andre dager flytter vi fjell

Taler

Åslaug Marie Haga

Dato

16 mars 2007

Sted

Lillehammer

Omstendigheter

Senterpartiets landsmøte

1 Kjære landsmøte.

Lillehammer. The best wintergames ever.

La OL-suset fra Lillehammer være til inspirasjon for dette landsmøtet. Vi skal ha
5 tidenes landsmøte!

Det er hoppbakker rett oppi lia her. Lysgårdsbakkene. På landsmøtet i
Kristiansand satt vi på toppen av hoppbakken og skuet utover. Vi så at
høyreregjeringa med støtte fra FrP gjorde så stor skade for folkestyre, distrikt og
10 velferd at den måtte byttes ut. Landet hadde behov for mer senterparti-politikk.
I klarsynet fra toppen bestemte vi oss for å ta det historiske skrittet å regjere med
AP og SV. Vi satte utfor ovarennnet.

På hoppkanten - i valget - lovte vi velgerne at om vi kom i regjering så ville vi
15 bruke alle våre krefter på å styrke den lokale velferden - barnehager, skole og
omsorg. Vi skulle kline til og satse på samferdsel og en mer aktiv og målrettet
næringspolitikk. Og sist men ikke minst - vi skulle bidra til livskvalitet gjennom
massiv satsing på kultur og frivillighet.

20 Vi snudde trenden, gikk fram i valget og satte oss ved forhandlingsbordet.
Vi kom godt ut fra hoppet på Soria Moria.

Landsmøte, nå er vi i svevet og det er nå vi skal gjøre jobben for å strekke oss så
langt ned i bakken som råd er. Vi kan konstatere at vi er over det kritiske
25 punktet. For siden regjeringen tiltrådte har vi:

- Styrket kommunene med 18 mrd kroner. Vi er i gang med å gjenreise den lokale velferden og å få ansatte og folkevalgte i kommunal sektor til å rette ryggen. Jeg har ikke hørt en eneste en som vil ha tilbake Erna Solbergs sulteforing av kommunene.

- Fulgt opp nasjonal transportplan med betydelig satsing på vei og tog til glede for næringsliv og vanlige folk.

- Gjort akkurat som vi lovte: fulgt opp kulturløftet til punkt og prikke. Mer kor, korps og teater gjør oss både gladere og friskere.

Jeg tør våge den påstand at sjelden har velgere fått så god uttelling som de som stemte Sp i 2005.

En ting er helt sikkert: Enhver som har satt utfor en hoppkant kommer til å lande. Vi skal, i motsetning til Eddie the Eagle, ikke være fornøyd med å ha hoppet og å lande. Vi skal sette bakkerekord - strekke oss så langt det er fysisk mulig nedover bakken. Vi skal aldri bli tilfreds med bare å styre. Det er ingen kunst å styre landet - holde stø kurs som andre har staket ut. Men det er en kunst å forandre landet. Og det er mandatet vi har fra velgerne.

Vi skal strekke oss hver eneste dag i utålmodighet for å nå Soria Moria. Og så sette et vakkert Telemark-nedslag i 2009 slik at vi fortjener fornyet tillit til å forandre landet i fire nye år.

Landsmøte, vi får resultater fordi vi samarbeider. Vi styrer ikke landet alene - og det er to som vil si oss noe.

Takk til Jens og Kristin! Vi trives godt sammen med dere.

At Senterpartiet leverer resultater i regjering og storting i bølter og spann er ingen garanti for et godt valg til høsten. Det er viktig for troverdigheten at vi har gjort det vi har sagt vi skal gjøre, men valg er ikke evaluering. Vi vinner valg på våre visjoner for framtida. Derfor skal jeg snakke om framtida - for vi skal vinne valget!

Den politiske utfordringen i Norge er ikke å gi oss flere ting. De fleste har nok av ting i skuffer og skap, kjeller og loft. Den politiske utfordringen er å legge til

rette for at folk skal kunne leve meningsfylte og lykkelige liv. Gjentatte undersøkelser viser at lykketilstanden i Norge ikke har gått opp siden 1985 til tross for rekordhøy økonomisk vekst. Selv om vi vasser i overflod og materielle goder, så er vi altså ikke blitt lykkeligere.

70

De fleste av oss bruker og kaster. I følge Verdensbanken lever 3 milliarder mennesker for under 2 dollar om dagen. Det er absurd at svært mange familier i verden ville fått en betydelig høyere levestandard om de fikk tilgang til de tingene en vanlig norsk familie kaster i søpla.

75

Vi pusset opp husene våre for 40 mrd. kroner i Norge i fjor. I følge reklamen skulle dette være strake vegen til lykke. Vi pusset opp husene våre for fem ganger mer enn det hadde kostet å pusse opp alle kirkene våre! Men lykkeligere ble vi ikke. Noen av oss, ja - men ikke som folk.

80

Jeg får vondt i hjerterota når jeg leser UNICEFs undersøkelse som viser at norske barn er lite lykkelige sammenlignet med barn i andre land. Vurdert etter tilfredshet rangerer barn i Norge seg selv som tredje dårligst av 48 land.

85

Når vi skal løse fremtidskoden i Norge, må vi lene oss til andre bøker enn lommeboka. En engelsk lykkeforsker, Lord Layard, skriver at folk som bryr seg om andre i gjennomsnitt er lykkeligere enn dem som bare bryr seg om seg selv. Det er ikke egoisme og materialisme vi trenger mer av. Mer lykke, mener Layard, forutsetter i stedet:

90

- god helse, kjærlige familier og trygge, spennende jobber
- at folk deltar aktivt i lokalsamfunnet sitt, og ikke minst
- at vi hegner om og forsvarer sunne fellesskapsverdier.

95

Til tross for at mange vet at det er slik, kaster stadig flere seg inn i rotteracet etter statusgoder, ego-konsum og overflatisk glamour. Og de er godt hjulpet av en rekke nasjonale medier som opplagt ser det som sin fremste oppgave å jage opp kjøpehysteriet. Man får inntrykk av at knapt noen seriøs nyhet slår ut sex og solbriller i landets største aviser!

100

Den private overfloden forurensrer fellesskapet.

Stadig flere kjøper seg ut av fellesskapet:

- folk leier inn vaktelskap til å passe på ungdommenes fester hjemme mens foreldrene drar på hyttepalasset.

110 - korrupsjonen brer om seg. Vi har bare sett toppen av isfjellet, sier Eva Joly. Det synes som om stadig flere synes det er greit å spise av fellesskapets ressurser - og de som spiser mest er de som har mest fra før.

115 - folk melder ungene inn i treningskjeden SATS så de slipper å stille på dugnad og unngår å bidra overfor ungene som ikke har foreldre som har råd til å sende dem på SATS.

Vi må våkne før dette brer om seg. For folk som melder seg ut av fellesskapet blir ikke lykkeligere. Når man spør, finner man ut at folk i Groruddalen er lykkeligere enn folk på Frogner, først og fremst fordi de har hyggelige naboer, 120 det er mindre forskjeller og et godt fellesskap. Hva viser dette? Jo, det må mer Senterpartipolitikk til.

Kjære landsmøte,

125 Senterpartiets jobb framover er å utvikle trygge lokalmiljøer der alle er med - der alle blir sett - der alle blir verdsatt. Der vi er mer opptatt hvordan vi har det mellom husene enn inni. Der blomstene på trappa er viktigere enn prisen på designmøblene inne. Der folkeskikk er viktigere enn merkeklær. Der vi stiller opp på dugnad for idrettsalget og tar trappevaska. Og vi gjør det av begeistring 130 fordi vi til syvende og sist vet at det er dette som er viktigst for oss.

De trygge, skapende, levende lokalsamfunnene kommer ikke av seg sjøl.

Regjeringen har ansvar og tar ansvar. Jeg er den første til å erkjenne at noen fraflyttingskommuner ikke er med på den store kommunefesten som andre.

135 Derfor er vi i ferd med å endre inntektssystemet.

Men folk har alt for stor tro på staten. Staten får ikke gjort noe alene. Staten kan legge til rette for anvendelse av godt lokalt vett og den kan understøtte lokale initiativ. Staten kan aldri og skal aldri drive lokalsamfunn. Det skal vi gjøre sjøl. - Og det er definitivt ikke en ny tanke i Senterpartiet.

Derfor er vi avhengig av ildsjelene. Ingen ting bør glede en senterpartist mer enn når det bobler og koker av ideer og tiltak lokalt. Og jeg blir ekstra lykkelig når

senterpartister går i front.

145

Simen - kan du reise deg? Simen Bjørgen er ordfører i Lom. Der fikk vi rent flertall i kommunestyret i 2003. Opp fra 30 til 50 prosent.

150

I Lom har dere skapt mange nye arbeidsplasser, fått en av Norges absolutt beste bakere til å flytte fra Oslo til Lom, dere ser ut til å greie å skape nye arbeidsplasser rundt vernområdene.

155

ÅH: Hvordan har dere greid å gjøre Lom til en av landets mest utviklingsorienterte kommuner?

ÅH: Uten jenter stopper bygde-Norge. Status hos dere?

160

ÅH: Hva er det viktigste regjeringa kan gjøre for at dere skal kunne få til enda mer i Lom?

Næringsutvikling og samferdsel. Et hovedtema for Sp i høstens valgkamp. La meg nevne et par viktige saker:

165

Vi er langt ifra i mål på samferdsel. Vi skal fortsette å følge opp nasjonal transportplan og Senterpartiet skal ta kampen for å ta igjen det etterslepet som Høyre regjeringen og FrP skapte.

170

Norge er et privilegert land. Vi har en kapitalstyrke som knapt noe annet land kan oppvise. Vi bør gjøre vår kapitalstyrke til et fortrinn, slik naturressursene har vært det opp gjennom tidene. Derfor vil vi jobbe for et statlig investeringsfond på 20 milliarder kroner. Selvsagt i et samspill mellom stat og privat kapital der de private må stille opp i større omfang enn staten. Formålet er å sikre nasjonalt eierskap til kunnskap og teknologi. Det betyr mye at viktige bedrifter eies og ledes fra Norge fremfor London og New York.

175

Det er moderne politikk å ha ambisjoner på næringspolitikkenes vegne.

180

Det er gammeldags at selvstendig næringsdrivende ikke har samme sosiale rettigheter som andre. Alle vil ha flere kvinnelige grundere. Vel, da må jenter ha rett til fødsels- og adopsjonspenger og sykepenger under svangerskap. Omsorgspenger ved barns sykdom burde heller ikke være for mye å forlange.

185 Det er bare å slutte å klø seg i hodet og lure på hvorfor vi ikke har flere kvinnelige grundere - bare få bedre sosiale ordninger på plass. Senterpartiet skal ta ansvar for dette.

190 I stedet for å fortsette med vår liste over alle gode tiltak framover, vil jeg fortelle en historie om fremsynthet, pågangsmot og skaperkraft. Det er historien om mannen som ikke så skogen som bare trær:

Regjeringa er i ferd med å ta et skikkelig løft for bioenergi. For to uker siden var jeg med Terje og Odd Roger på bioenergitur.

195 Vi besøkte Erik Eid Hole på Energigården på Hadeland. Han er en idealist og ildsjel. Allerede som student på NLH på 70-tallet var han opptatt av tre ting: skogbruk, klimaregnskap og næringsutvikling. Erik startet med å legge om til vannbåren varme fra flisfyring i alle hus på gården. Så bygde han korntørke basert på solenergi. Deretter kjøpte han biodiesel-presse for å produsere sitt eget biodrivstoff. I dag drives gården hans på 99 % fornybar energi.

200 Det viktigste Erik har skapt, er ringvirkningene utenfor hans egen skigard, dvs. Bioenergiregion Hadeland. Erik hadde tømmer i skogen og ideer i hodet, og sammen med kommunene og andre bønder, har de lagt til rette for at mange av husene på Hadeland nå blir fyrt med kortreist og miljøvennlig varme.

205 Klimautslippene i Hadeland er stabilisert på 1986 nivå. Slik kan det bli når lokale naturressurser og miljøbevissthet forenes gjennom praktisk næringsutvikling. Da blir det både arbeidsplasser og bedre klima. Derfor er bioenergi så riktig og viktig. Senterpartiet skal gjøre bioenergi til den nye viktige bygdenæringa,

210 Dagen på Hadeland ble en bekreftelse på tre ting:

For det første:

215 - verden går framover gjennom ildsjeler og brennende hjerter

For det andre:

220 - at arbeidet for et bedre klima og en miljøvennlig utvikling, handler om å få ting til å skje. Mens andre er mest opptatt av å kjøpe klimakvoter, forby bensinbiler,

eller å telle CO2-tonn, har vi i Senterpartiet for lengst brettet opp ermene og er i gang med å bytte ut oljekjelen med flisfyringsanlegg på gamle hjemmet, vi legger varmerør i gulvene på skolen, vi sørger for at det hugges i norske skoger og vi
225 lager konkrete miljø- og energiplaner i kommunene. Det er slik senterpartister er: Vi prater mindre og gjør mer!

For det tredje:

230 - i norske bygder finnes det mange gründere - gårdbrukere og skogeiere - som forvalter de ressursene som skal danne grunnlaget for tusenvis av nye grønne arbeidsplasser i framtida. Velholdt kulturlandskap gir turister. Unike matprodukter betales godt. Skogen blir varme, strøm og drivstoff. En aktiv næringslivspolitik i Norge dreier seg ikke bare om olje, gass og fisk. Det dreier
235 seg like mye om å satse på bygdegründerne som ikke ser skogen som bare trær.

Senterpartiet har et stort ansvar for å dyrke frem grunderånden og å bidra til nyskaping, optimisme og tro i landbruket.

240 Jeg er sikker på at jeg har hele landsmøtet med meg når jeg sier at Senterpartiet skal kjempe med høygafler og lja for å få på plass et godt jordbruksoppgjør til våren.

Kjære landsmøte,

245

Det er ikke alle som vet det, men Senterpartiet er Omsorgspartiet. Fordi det viktigste omsorgsgrepet regjeringen har tatt er de 18 milliarder kroner mer til kommunene.

250 La oss ta en prat med vår ordfører Karin Gulbrandsen fra Aurskog-Høland og finne ut hva dette betyr i praksis.

ÅH: Karin, hva har rød-grønne milliarder betydd for omsorgstilbudet i Aurskog-Høland?

255

ÅH: Dere bruker også de eldre som den ressurs mange er. Fortell om frukt- og grønt-kutterne!

Landsmøte,

Jeg frykter at ettertida vil dømme oss hardt for vår behandling av de som ikke merker noe til at de bor i et meget rikt land og hvor økonomien går så det suser. Jeg snakker om bostedsløse. Om enslige asylbarn. Om barn med psykiske
265 lidelser. Om barn som er utsatt for vold og seksuelle overgrep. Om funksjonshemmede som ikke kan bruke sine evner fordi vi ikke greier å tilrettelegge på det mest elementære. Vi må alltid se de vi ikke når. Vi må aldri slutte å se urettferdigheten for å rettferdiggjøre oss sjøl.

270 Vi skal ha med oss de svakeste i velferdsutviklingen og samtidig gi solid velferdstilbud til alle.

Når vi skal snakke omsorg i valgkampen, skal vi forklare hvordan vi kan få mer omsorg med å bruke pengene smartere. La meg ta noen eksempler:

275 I dag blir folk kasteball mellom sykehus og sykehjem. Folk som er for friske til å være på sykehus, men for dårlige til å være på sykehjem blir sendt som pakkepost fram og tilbake. Vi trenger sykehjem med høyere standard for folk som trenger mer oppfølging enn hva dagens sykehjem kan gi. Vi må jobbe for det vi har døpt
280 det grenseløse helsevesen. Det gir bedre hjelp til folk og billigere løsning for skattebetalerne.

Vi har et sykehusvesen som er dyrt og mange er lite tilfreds. Det er ikke samsvar mellom de ressursene vi putter inn og det vi får igjen. Noen mener lokalsykehus
285 er for dyre. Vi mener de tar feil. Problemene er knyttet til styringsstruktur og organisering. Det statlige eierskapet til sykehusene får vi ikke gjort noe med nå, men Senterpartiet vil overføre sykehusene til regionen og folkevalgt styring i Soria Moria 2.

290 Men organisering må vi ta tak i alt nå. Jeg mener vi må be internasjonale eksperter gå gjennom norsk sykehusvesen for å gi råd om hvordan vi skal komme ut av ressursfella. Vi kan ikke fortsette å sprøyte stadig mer penger inn i en sektor uten å få resultater.

295 Det er mulig å få mer ut av pengene ved å ta de ansatte i omsorgssektoren på alvor. Det fins masse kvinner som ønsker å jobbe mer eller heltid. Når vi greier å løse turnusutfordringene i typiske mannsyrker, så greier vi det også i omsorgssektoren. Jeg utfordrer ordførere som ikke har skjerpet seg, til å skjerpe

300 seg. Og jeg sier til dere jenter - dere sitter her i salen også - slå i bordet. Vi trenger dere i hele stillinger.

Vi må sørge for at eldre som ønsker det, får stå lenger i jobb. Det handler om gulrøtter, men først og fremst handler det om å oppmuntre og gi anerkjennelse
305 for hva erfaring betyr. Dessuten skal vi bidra til at ungdom får lyst og har mulighet til en yrkeskarriere i helsevesenet. Heldigvis skal ikke all norsk ungdom bli regnemestre. Senterpartiet vil at alle kommuner skal ha én lærling pr tusen innbyggere, og vi skal begynne med de kommunene hvor Sp har ordføreren.

310 Det er så mye jeg skulle ha snakket om - ressurskrevende brukere og omsorgslønn - men la meg runde av om omsorg med følgende: Jeg har sjøl vært hjemmehjelp. Sett behovene for hjelp. Sett ensomheten. Senterpartiet skal også bruke valgkampen til å gi en honnør til de som utfører omsorgsoppgaver i samfunnet. Ofte til alt for lave lønninger. Alle de som passer på ungene våre - og
315 våre gamle. Alle de vi overlater det viktigste vi har i livet til. Alle de som har gitt mine unger en god start på livet - alle de som gir min far en så god tilværelse som det er mulig på dementavdelingen på Årnes. Alle hverdagsheltene. Alle de som aldri blir invitert til Skavlan på fredagskvelden. Landsmøte, vi skal starte aksjon for å synliggjøre hverdagsheltene.

320

Landsmøte,

Fremskrittspartiet er en akutt trussel for senterpartisamfunnet.

325 Vi må ta FrP på alvor i den forstand at vi må synliggjøre forskjellen mellom dem og oss. Der vi vil bygge felleskap, vil FrP dyrke egoismen. Vi må få folk til å forstå at FrPs egodyrking knekker fellesskapet - konkurranseutsetting og privatisering er som skapt for rikfolk som vil kjøpe, men ikke bidra.

330 Når FrP sier at de vil fjerne odelsloven, oppheve konsesjons-, bo- og driveplikten, oppheve alle prisreguleringer og kutte 6 milliarder i budsjettet til landbruket over natta, ja - da må vi tro på dem. Bønder som stemmer FrP, kan skrive under på flyttemeldinga med det samme.

335 Når FrP sier at de skal stykkprisfinansiere eldreomsorgen og dermed bruke våre eldre som prøvekaniner i sitt ideologiske prosjekt, så kan vi jo ikke bare lukke øynene og si at så galt kan det da ikke være!

340 Når Per Sandberg sier at de vil ha 100 til 150 kommuner, må vi tro på dem. De vil altså legge ned 300 - 350 kommuner med tvang. Og dermed ca 7500 lokalpolitikere - for de vil jo også kvitte seg med fylkeskommunen.

345 Når FrP sier i programmet sitt at de vil legge ned statskirken og NRK, så må vi jo tro på dem.

Når de vil kutte bistanden til Afrika med 90 pst, må vi anta at de mener det. Dette er en egotenkning som ikke er et parti i Norge verdig - selv på den dårligste dag.

350

Og når Erna Solberg sier at hun vil samarbeide med dem. Ja, så må vi jo tro på det. Og da blir det ikke lett å være verken lokalpolitiker, bonde eller bosatt i distriktene. De vil i praksis rive ned alt vi har bygget opp.

355 Fri oss fra det - gå ut og gjør jobben deres i valgkampen, folkens!

Godtfolk,

360 Det sies at alle snakker om været, men ingen gjør noe med det. Senterpartister - vi skal gjøre noe med været.

Senterpartiet skal løfte miljøkampen høyere på dagsorden. Derfor skal vi vedta en ambisiøs utdypning av partiprogrammets miljødél på dette landsmøtet.

365 Vi foreslår å kutte klimautslippene med 30 prosent. 2/3 hjemme og 1/3 ute. Ja, det er ambisiøst.

Ja, det er mulig uten å ta knekken på norsk industri.

Ja, det fordrer også betydelig vilje til statlig innsats for teknologiutvikling

370 Ja, det er nødvendig for at Norge skal være troverdige internasjonalt og at vi skal kunne påta oss en pådriverrolle for nye internasjonale klimaavtaler.

Nei, det er ikke mulig uten at vi som enkeltpersoner bidrar til et riktigere forbruk og et mer rettferdig forbruk. - Og det tåler vi!

375 Det handler om å betale litt mer for overforbruket av strøm, om å gjenvinne mer, om å bygge tettere hus og å kjøre mer miljøvennlige biler.

Og dette er en meget lav pris for at vi skal fortsette å kjøre på første klasse og at flere skal få være med.

380

Vi veit for mye om klimaendringer til å sitte stille. Hvis toget du kjører på nærmer seg stupet, må du gjøre et valg: Du kan som Frp be om billigere sprit og nyte det til det smeller. Du kan gjøre litt småtteri og håpe det holder. Eller du
385 kan brette opp ermene og bestemme deg for at toget skal stoppes i tide. Senterpartister har bretta opp ermene før og vi gjør det igjen. Toget skal stoppes.

- Og til alle overnervøse økonomer av ymse kategorier: Det er ikke uansvarlig å
390 sette seg høye mål som bidrar til at vi ivaretar vårt eksistensgrunnlag. Oljeformuen er til liten nytte hvis den blå planeten vår går heden.

Klima er ikke vår eneste miljøutfordring. Miljøgifter og kjemikalier fører til helseskader. Allergi. Kreft. Ufrivillig barneløshet. Og de skader miljøet: Hoper
395 seg opp i næringskjedene, blir transportert med luft- og havstrømmer, og vi finner dem igjen langt fra utslippskildene. Ikke minst i de sårbare økosystemene i Arktis.

Norge var en gang et foregangsland i kjemikaliepolitikken. Nå er EU i ferd med
400 å ta oss igjen. Det er selvsagt uakseptabelt for senterpartister, og bør være det også for alle andre.

Som forbrukere skal vi ikke finne oss i at elektroniske produkter er fulle av bromerte flammehemmere eller at det finnes meget giftige miljøgifter i
405 allværsjakkene vi kjøper. Jeg vil ikke at kjeks og bakevarer som mine unger spiser skal være fulle av helseskadelig transfett fordi produsentene skal tjene store penger på at produktene har bortimot ubegrenset holdbarhet. Senterpartister setter pris på epler som råtner etter noen uker på kjøkkenbenken.

410 Vi trenger tøffere forbrukere og tøffe politikere som kjemper mot at EØS-avtalen hindrer oss i å stille høyere krav til helse og miljø enn EU.

Landsmøte,

415 Det er slutt på at landet har ei regjering som drar til Brussel med lua i handa og

opptrer som husmenn. Det gjør en forskjell å ha nei-partiene SV og Sp i regjering. Vi er langt mer enn vaktbikkjer. Det blir resultater av det.

420

Differensiert arbeidsgiveravgift innebærer en avgiftsfordel på 10 mrd kroner for bedrifter og kommuner.

425

Tror noen i denne sal at Norge hadde fått en så god ordning for den differensierte arbeidsgiveravgifta uten oss?

Odd Roger Enoksen har tatt hjemfallsretten til domstolen. Det er så bra, fordi nasjonal kontroll med kraftressursene er fremtidsrettet og riktig.

430

Og dere vet vel at ingen i hele verden er bedre i stand til å ivarta boplikten overfor EU enn Terje Riis-Johansen.

EU-byråkratiet kaldsvetter bare Liv Signe Navarsete lander på flyplassen i Brussel:

435

Liv Signe slåss for lastebilene. Selv om byråkratene Brussel sa at dette var vanskelig og våre egne byråkrater mente det var umulig, så stod Liv Signe på og fikk gjennomslag overfor Kommisjonen for at de vogntogene vi har i Norge er egnet for norske forhold, og at det ville være en helt vanvittig ressursbruk og fullstendig unødvendig kostnad for næringslivet om vi skulle bygge om eller bytte ut alle vogntogene slik at de passet til EU-standard.

440

Og landsmøte - dere skal leve i trygg forvisning om at Sp aldri sier ja til et tjenestedirektiv som vi ikke kjenner konsekvensene av og som vi mener bidrar til sosial dumping og som gir deg svekkede rettigheter som forbruker.

445

Kjære dere,

Senterpartiet har i en årrekke engasjert seg i forskjellige prosjekter i Tanzania.

450

Vi er stolte over at vi bidrar med mikrokreditter til kvinner og politisk skolering lokalt - i demokrati, ledelse og likestilling. Så er det slik på dette området som på så mange andre: det vi gir får vi igjen i ti-fold. Jeg opplever sjelden så oppglødde og engasjerte mennesker som de som har vært så heldige å besøke samarbeidsprosjektene våre i Tanzania.

Raphael and friends. We are very happy to have you here because we have so much to learn from you. Learn about tolerance and understanding. Learn about joy and happiness. Raphael - let us sing!

460

Når vi er på det internasjonale feltet, la meg minne dere om følgende: På landsmøtet for to år siden startet vi en underskriftsaksjon mot klasebomber. Disse forferdelige bombene som dreper og lemlester barn og andre uskyldige. På det tidspunktet var det ikke mye oppmerksomhet om saken. Vi fikk masse underskrifter i valgkampen. Mange av dere gjorde en strålende jobb. Vi kom i regjering. Forhandlet på Soria Moria. Fikk klare forpliktelser på oppfølging. Nå har det vært holdt et stort møte i Oslo om klasebomber, og en avtale om forbud kan være innen rekkevidde i 2008. Tidligere fredsprisvinner Jody Williams og jeg er enige om at vi skal starte et globalt kvinne-nettverk mot klasebomber. Vi skal glede oss og feire at dette arbeidet virkelig tar av!

470

Kjære alle sammen,

Hver eneste dag må vi bygge Senterpartiet. Drive fram talenter og engasjere. Jeg er ufattelig stolt av Senterungdommen. Nå ligger det an til en dobling av antallet senterungdommer i fylkestingene. De har drevet fram og fått gjennomslag for tiltak som "Hjem for en femti-lapp" og prøveprosjekt med kjøreopplæring i videregående. Nå skal vi få på plass Ut-kortet. Det er et utvida ungdomskort som gir rabatt på kollektivtransport og på kultur og idrettsarrangement.

475

480

Dette har dere fått til i Hedmark! Vi skal ta erfaringene derfra og spre dem til hele landet. Alle ungdommer skal få komme seg ut - med ut-kortet! Ingen skal slå Senterpartiet når det gjelder praktisk ungdomspolitik.

485

Vi har brukt de siste åra på å samle partiet. Det har vi greid. Vi styrer landet. Vi gjør det vi lovte velgerne i valget og har masse å vise til som ville vært annerledes uten Sp i regjering. - Og vi er ikke mer uenige enn vi bør være.

490

Landsmøte, tiden er kommet for Senterpartiet til å bli større. Derfor legger vi mye ressurser i arbeidet med å gjøre Sp bredere. Vi skal ta vare på hver eneste velger i Distrikts-Norge og samtidig få flere i byen til å forstå at Senterpartiets politikk er like viktig der som på bygda. Vi er største parti i over 80 kommuner.

495 Det er vi stolte av, men vi er utålmodige. Derfor har vi satt i gang et prosjekt som heter "Et bredere Senterparti", som skal bidra til at vi vinner innpass også i byene våre. Vi skal videre, opp og fram - i bygd og by!

Vi må motivere våre lokallag og fylkesorganisasjoner. Fylkestyrer og
500 fylkessekretærer er avgjørende. Bare se hvor viktig Sveinung Leikvoll's arbeid med å drive fram nye talenter er i Telemark.

For dere, vi må gjøre jobben sjøl. Vi får ingen gratis medieoppmerksomhet. Vi har ingen rike onkler. Vi må jobbe på grasrota som vi pleier. Prate med folk og
505 fortelle at vi ganske enkelt vil at folk skal leve lykkelige og meningsfulle liv i trygge og levende lokalsamfunn med en klar og frisk himmel over. Så enkelt, og så vanskelig er det.

510 Kjære alle sammen,

La meg slutte der jeg startet. Vi må aldri bli tilfreds med å bare styre. Hvis våre statsråder går i ett med tapetet og begynner å høres ut som sine forgjengere eller om dere så mye som tenker at nå tåler Åslaug for mye fordi hun synes det er stas
515 å være statsråd, så er det bare å sette alarmen på. Da må vi snakkes! For vi har så utrolig mye å utrette og vi får det bare til sammen.

Og arbeidsformen er gitt for en senterpartist: Vi skal lytte og lede; være både en jordnær stemme og et folkelig ekko.

520

På samfunnshuset i Dyrøy henger det et dikt av Arvid Hansen:

Stålet er hardt

Eg er mjuk

525 Det er eg som former stålet

Slik det er hardt arbeid å forme stålet, er det hardt arbeid å forme framtida

Senterpartiet former framtida. Noen dager flytter vi komma - andre dager flytter vi fjell. Men alltid mot Soria Moria

530

Kilde

www.senterpartiet.no

535

Emner

Landsmøtetale, Partipolitikk

URI

<https://www.virksommeord.no/tale/noen-dager-flytter-vi-komma-andre-dager-flytter-vi-fjell>

540

545

550

555

560

565

570